

Udskriftsdato: 18. december 2025

KEN nr 9991 af 01/02/2012 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse 49-12 om svagsynet - kommunikationstekniske hjælpemidler - computer - væsentlig

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 5200022-12

Ankestyrelsens principafgørelse 49-12 om svagsynet - kommunikationstekniske hjælpemidler - computer - væsentlig

Resume:

Ankestyrelsen fandt, at en computer med software i væsentlig grad kunne afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad lette den daglige tilværelse i hjemmet hos en kvinde med en svær og varig synsnedsættelse og leddegigt. Kvinden havde tidligere anvendt computer, e-mail og internet i dagligdagen.

En computer anses som udgangspunkt som sædvanligt indbo, men der er en særlig bestemmelse i forhold til blinde og svagtseende i bekendtgørelsen om hjælpemidler.

Ankestyrelsen bad kommunen om at afdække kommunikationsbehovet for de bedst egnede og billigste produkter med henblik på en samlet løsning.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 904 af 18. august 2011 - § 112, stk. 1, nr. 1-2 og § 113, stk. 1

Bekendtgørelser:

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 743 af 27. juni 2011 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven - § 21, stk. 4

Note:

Principafgørelsen erstatter C-7-00

Afgørelse:

Din sag om afslag på Zoomtekst med tale, talesyntese Ida, Office 2007, PC med Win XP, tastatur med gitter, Skærm 22" og højtalere.

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag om retten til en computer til svagsynede, herunder om en computer i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Resultatet er

- Du har ret til en stationær computer med software.

Vi beder kommunen i samarbejde med dig og kommunikationscenter eller lignende at afdække dit kommunikationsbehov for de bedst egnede og billigste produkter med henblik på en samlet løsning.

Vi ændrer således afgørelsen fra nævnet i Statsforvaltningen Y.

Nævnets afgørelser gælder derfor ikke.

Kommunens afgørelse gælder heller ikke.

Vi skal bede kommunen om at kontakte dig.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen finder ud fra en konkret vurdering af din situation, at en computer med software i væsentlig grad kan afhjælpe din nedsatte funktionsevne og i væsentlig grad lette din daglige tilværelse i hjemmet.

Vi har lagt vægt på, at du har stærkt nedsat syn, og at du hidtil har anvendt computer, e-mail og internet i dagligdagen, da du kunne anvende dit forstørrelsesprogram.

Vi har også lagt vægt på, at du er omfattet af den personkreds, der kan få støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder. Du har leddegigt og har behov for et gittertastatur.

Du har hjælpemidler i form af CCTV og lup.

Vi har lagt til grund, at en computer i dag er et væsentligt kommunikationsmiddel i de fleste danskernes hverdag. Vi har videre lagt vægt på udviklingen og digitaliseringen i samfundet, hvor computer og internet i dag er en væsentlig bestanddel ved dagligdags kommunikation samt ved kommunikation med offentlige myndigheder.

Vi har endvidere lagt vægt på, at Ankestyrelsen i Principafgørelse C-9-06 udtalte, at en standard computer set i lyset af samfundsudviklingen var et forbrugsgode, der indgik i sædvanligt indbo, og som enhver, der måtte ønske det, kunne anskaffe sig.

Ankestyrelsen inddrog i afgørelsen udviklingen i den almindelige levestandard og folks forbrugs- og levevaner.

Vi har samtidigt lagt vægt på, at computer med specialudstyr under bistanndsloven blev bevilget til blinde og svagtseende som et hjælpemiddel.

Med indførelse af serviceloven i 1998 blev en computer til svagtseende bevilget som et forbrugsgode.

Med hjælpemiddelbekendtgørelsen fra 14. december 2004 er det præciseret, at computere med standardsoftware til blinde og svagtsynede blev dækket af amtskommunen med den fulde anskaffelsespris til det bedst egnede og billigste produkt. Hjælpen kunne ydes som udlån

Af den tilhørende vejledning fra 14. december 2004 fremgår det, at bestemmelsen skulle ses på baggrund af, at computere måtte ses som et led i en samlet løsning for blinde og svagtsynede, og derfor ikke kunne anses for at have en forbrugsgodeværdi.

Bestemmelsen er videreført i nugældende bekendtgørelse om hjælpemidler og forbrugsgoder af 27. juni 2011 i § 21, stk. 4, hvoraf det fremgår, at computere med standardsoftware, der understøtter hjælpemidler til blinde og svagsynede, dækkes med den fulde anskaffelsesudgift til det bedst egnede og billigste produkt.

Vi har således fundet, at du ikke i tilstrækkelig grad er kompenseret for dit kommunikationshandicap, da du ikke kan anvende forstørrelsesprogrammet til din eksisterende computer, og at du har svært ved at holde på en lup.

Vi anmoder kommunen om, at tage stilling til din ansøgning om de konkrete produkter.

Oplysninger i sagen

Du havde henvendt dig til Kommunikationscentret, fordi det var blevet tiltagende vanskeligt for dig at anvende PC og skrive i hverdagen. Du havde svært ved at læse din daglige post. Du rystede på hænderne og havde svært ved at holde en håndholdt lup. Du havde gennem flere år anvendt et gratis forstørrelsesprogram til din PC, men dette kompenserede ikke længere i tilstrækkelig grad til, at du kunne anvende din PC.

Du brugte dagligt din computer, og du holdt kontakten til familien ved lige via Skype. Du brugte Netbank og udførte informationssøgning på nettet. Du var på netbank 5-7 gange ugentlig og sendte og modtog ca. 10 mails om ugen og tjekkede mails næsten dagligt.

Du havde anvendt nettet og Google gennem flere år og anvendte Skype og krak.dk. Du kunne fra tidligere anvende 10 fingersystem, men havde på grund af din leddegigt brug for gitter til tastaturet.

Du havde et CCTV (forstørrelsesapparat), som du fortsat anvendte.

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da nævnet traf afgørelse i sagen
- Nævnets afgørelse af 28. januar 2011
- Klagen til Ankestyrelsen af 24. februar 2011
- Nævnets genvurdering

A Kommune gav dig den 26. oktober 2010 afslag på Zoomtekst med tale, talesyntese Ida, Office 2007, PC med Win XP, tastatur med gitter, skærm 22" og højtalere. Kommunen vurderede, at det ansøgte ikke var en nødvendig lettelse i dagligdagen.

Kommunen anførte, at du havde AMD med en varig synsnedsættelse med en synsrest på højre øje på mindre end 10 %. Med venstre øje kunne du se håndbevægelser. Derudover havde du leddegigt og rystede på hænderne. Du havde svært ved at bruge en håndholdt lup, du var hofteopereret og anvendte høreapparat.

Du havde oplyst, at du i hverdagen havde svært ved at anvende PC med gratis forstørrelsesprogram på grund af dit dårlige syn, samt svært ved at skrive.

Du havde oplyst, at du brugte din computer, og at den var livsvigtig for dig. Du holdt kontakten ved lige med din familie, når de var ude at rejse via Skype. Du brugte netbank, skrev ca. 10 mails om ugen, læste e-mails og udførte anden informationssøgning på nettet. Du anvendte ligeledes Krak, da du ikke kunne læse i en telefonbog.

Du havde endvidere oplyst, at du havde en meget dårlig gangfunktion, at du færdedes med rollator og ikke kom meget ud. Du oplyste, at du anvendte flex-trafik.

Kommunen begrundede sin afgørelse med, at du ved hjælp af telefonen kunne holde kontakten ved lige med din familie i stedet for at sende mails.

Du havde også mulighed for at gøre ærinder i banken ved at benytte dig af flextrafik.

Nævnet tiltrådte den 28. januar 2011 kommunens afgørelse.

Nævnet har begrundet afgørelsen med, at de kommunikationstekniske hjælpemidler ikke i væsentlig grad yderligere kunne afhjælpe de varige følger af din nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad lette din daglige tilværelse i hjemmet.

Nævnet anførte, at du kunne holde kontakten ved lige med din familie ved hjælp af telefonen som alternativ til mails. Nævnet vurderede også, at du via telefon eller ved brug af flex-trafik kunne få ordnet dine ærinder i banken.

Nævnet var således enig med kommunen i, at det såkaldte væsentlighedskriterium ikke var opfyldt i din situation.

Kriteriet var konkret, og der blev ved vurderingen lagt vægt på, om hjælpemidlerne gav den pågældende mulighed for at leve så selvstændigt og normalt som muligt og i størst mulig grad gjorde den pågældende uafhængig af andres bistand.

Det var ikke tilstrækkeligt, at bevillingen medførte en lettelse af hverdagen – den skulle være væsentlig.

Z har klaget over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen er der henvist til nævnets begrundelse og bemærkninger om muligheden for at leve så selvstændigt og normalt liv som muligt, hvilket ikke han sammen med afgørelsen.

Du var vant til at bruge en computer i hverdagen, men du kunne ikke længere benytte den uden øvrige hjælpemidler. Nogle af disse hjælpemidler var det på grund af computerens alder ikke muligt at installere på computeren, hvorfor du på grund af dit handicap var nødt til at anskaffe dig en ny computer.

Z henviste til Kommunikationscentrets anbefaling og var uforstående overfor, hvordan nævn og kommune kunne undlade at se, hvor stor en rolle en computer med dertil hørende kompenserende udstyr havde af betydning for din hverdag, En computer ville i højeste grad lette din daglige tilværelse i hjemmet.

Z mente ikke, at kommunens beslutning stemte overens med FN's handicapkonvention og kommunens handicappolitik om lige muligheder for handicappede. Det sociale nævn fratog dig muligheden for at benytte en computer, som du ellers tidligere havde benyttet på daglig basis.

Inden du blev stærkt svagsynet, havde du ingen problemer med at anvende din computer. Computeren havde været dit primære kommunikationsmiddel. Z fandt det uanstændigt, at kommune og nævn vurderede, at anvendelsen af computeren ikke længere var væsentlig for dig, fordi du nu havde fået et alvorligt synshandicap. En computer med kompenserende udstyr var nu endnu vigtigere og væsentlig for dig end dengang, du ikke var handicappet.

Du havde altid været vant til at bruge en computer. Du anvendte computer i privatlivet til at ordne din økonomi, kommunikere med offentlige myndigheder, holde dig ajour i samfundslivet, betale regninger samt til at kommunikere med familie og venner. Disse opgaver kunne ikke udføres på andre måder.

Du kunne ikke undvære en computer i dagligdagen, og du ville med sikkerhed som altid anvende computeren flere timer dagligt.

Z var forundret over, at nævnet skrev, at du kunne benytte telefonen til at kommunikere med din familie. Du havde familie i Australien, Milano, Tanzania og Etiopien, som du jævnligt havde kontakt med, og som var af den største betydning for dig. Kontakten ville blive utrolig dyr og mindre omfangsrig, hvis du kun kunne kommunikere via telefonen. Du havde også fået leddegigt, hvilket gjorde det næsten umuligt

at skrive et brev i hånden.

Hvis du ikke blev bevilget det ansøgte udstyr, ville du foruden dit tiltagende synshandicap også få et meget alvorligt kommunikationshandicap, og det ville nedsætte din selvhjulpenhed og gøre dig afhængig af andres bistand.

Z var af den opfattelse, at FN 's konvention om rettigheder for personer med handicap artikel 19 ikke var overholdt. Z har også henvist til servicelovens § 81 om at forbygge, at problemerne blev forværret.

Z mente ikke, at nævnets begrundelse opfyldte kravene i forvaltningslovens § 24. Nævnet havde ikke forholdt sig til bestemmelsen i hjælpemiddelbekendtgørelsen om computere med software til blinde og svagsynede.

Du var foruden at være synshandicappet svært bevægelseshæmmet. Du anvendte rollator, når du færdedes uden for hjemmet. Du ville få en væsentlig kompensation i dit liv ved at få mulighed for at anvende computer, e-mails og internet. Hvis du ikke blev bevilget det ansøgte udstyr, ville du få et meget alvorligt kommunikationshandicap. Din selvhjulpenhed ville blive nedsat og øge din allerede fremskredne sociale situation.

Nævnet har ved sin genvurdering fastholdt sin afgørelse.

Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens skønsmæssige vurdering, hvorefter dine behov kunne afhjælpes på anden måde.